2020 szeptember-október

Mizújság

Az állatok világnapja

Firenzében, egy 1931-ben tartott környezetvédelmi konferencia keretén belül merült fel először az Állatok Világnapjának (World Animal Day) gondolata. Az október 4. pedig azért lett a kiválasztott nap, mert ez Assisi Szent Ferenc halálának napja, egyúttal emléknapja is. Ez a nap tisztelgés az állatok védőszentje, Assisi Szent Ferenc előtt, aki már a 13. század elején azt hirdette, hogy mindent szeretnünk kell, ami körülvesz minket, legyen az élő vagy élettelen. Mi szeptember 30-án ünnepeltük a népmese világnapjával együtt.

Ronyecz Bence

A népmese világnapja

2005 tavaszán a Magyar Olvasástársaság felhívással fordult mindazokhoz, akiknek fontos a népmesék fennmaradása és a mesékben élő bölcsesség továbbhagyományozása, hogy csatlakozzon ahhoz a kezdeményezéshez, amely szerint szeptember 30. – Benedek Elek születésnapja – legyen a népmese napja.

A népmese napját első ízben 2005. szeptember 30-án rendezték meg. A nap célja, hogy a könyvtárosok, az óvónők, a pedagógusok és a mesével foglalkozó szakemberek, valamint a meseszerető gyerekek és felnőttek ezen a napon megkülönböztetett tisztelettel forduljanak mind a magyar, mind más népek meséi felé.

Iskolánkban az idei tanévben is rajzpályázattal készültek a diákok.

Végre ötödikes lettem

Az biztos volt még a nyári szünetben is, hogy nehezebb lesz a felső tagozat, mint az alsó. Többet kell majd tanulni és több tantárgy lesz. Ezért egy héten sokkal több tanóra lesz. De ennek is van nagyon sok jó oldala. Például számos új tanárt ismerünk meg és érdekesebb lesz a tananyag. Minden nap valami új, érdekes dolgot tanulunk. És lehet, hogy év végére kiderül, hogy nem is volt olyan nehéz az ötödik, csak az év eleje volt egy kicsit nehézkes. Sajnos a vírushelyzet miatt nem ismerhette meg az igazi vándorlós életet a két új felsős. De így legalább megszokhatják a felső osztályt és nem kell egyből vándorlással kezdeni az évet.

Ronyecz Bence

Pályaválasztási nap

Ezen a napon, különféle foglalkozásokról néznek kis filmet, vagy bemutatót a gyerekek. Ezek a filmek, vagy bemutatók, segítségükre lehet, hogy a tanulmányaik után milyen úton folytassák életüket. Régebben élőben is végig lehetett nézni a bemutatókat, de most a vírusra való tekintettel ez nem megoldható. Csapatokban voltunk és feladatlapokat kaptunk, amit később be kellett adnunk. Mindenféle kérdés volt, többféle foglalkozás terén. Volt közöttük rejtvény is, amit mindenki szívesen kitöltögetett. Mivel csapatokban voltunk, ezért osztozni kellet a lapon. Később, mikor már végeztünk a feladattal, kaptunk egy üres lapot, amire egy temetkezési vállalat plakátját kellett megalkotni. Nem volt egyéb a feladat, mint hogy szabadon szárnyaljon a képzeletünk. Ez sikerült. Óriási kavarodás volt mindenkinél. A temetésen volt luxusszálloda minden extrával felturbózva. Varga Irén show is volt berendelve.

Egy haláli jó vers is született. Igazság szerint egy katasztrófa volt, de mindenki jól érezte magát. Összevetve nagyon jó nap volt.

Schuster Mónika

Október számos műsorral, megemlékezéssel teli. A hagyományos közös együttlétek helyett az idei tanévben rádiós műsorokkal készülnek tanáraink és diákjaink. Márta néni a zene világnapjára állított össze kis előadást, amelyet a rendelkezésünkre bocsátott, így meg tudjuk jelentetni.

MŰSOR A ZENE VILÁGNAPJÁRA – 2020

1975-ben, Yehudi Menuhin világhírű hegedűművész és zenetanár javaslatára okt. 1.- ét a Zene Világnapjává nyilvánították. Menuhin felhívása szerint: „Arra szeretnék buzdítani minden iskolát, kulturális intézményt, várost, falut és országot, hogy rendezzenek sokféle zenei eseményt ezen a napon.” A muzsika hangja töltse be lelkünket.

A zene egyidős az emberiséggel. Ősidőktől fogva szorosan hozzátartozik az emberek életéhez. A népzene a legősibb zenei műfaj. Kodály úgy fogalmazott, hogy ”Százhangú orgona a magyar népzene. Mindenre van hangja, a szelíd tréfától a tragédiáig.”

[Zene: A csitári hegyek alatt...]

Jókai Mór így ír a népdalok keletkezéséről: „Ki ültette a mezők virágait? Ki tanítja a pacsirtát énekelni? Ki teremti meg a népdalt? Senki nem tudja. Ki az ki titokban költészetet teremt, melynek minden hangja oly igaz, oly remek, oly nemzethű. Hol lakik ez a kimeríthetetlen költészet?”

A következő zenénk egy népdalfeldolgozás a Sebő Együttestől.

[Zene: Hol háltál az éjjel... – Sebő Együttes]

A lelki gazdagodás hatalmas forrásai erednek a zenéből. Babits Mihály így vall a zenéről: „Mindenik embernek a lelkében dal van, és a saját lelkét hallja minden dalban. És akinek szép a lelkében az ének, az hallja a mások énekét is szépnek.”

Hallgassátok meg Mozart időtlen slágerét, a Török indulót.

[Zene: Mozart: Török induló – Kocsis Zoltán]

Befejezésül egy mondat Kodály Zoltántól: „ Az énekhang minden gyerek veleszületett hangszere, mely szebben szól a világ minden hegedűjénél, csak legyen, aki megszólaltassa.”

[Zene: Részlet a Valahol Európában c. musicalból]

Október 6-án megemlékeztünk az aradi vértanúkról. Az emlékműsort Gergely Éva néni készítette, amelyet itt olvashattok.

Kedves Gyerekek! A mai napon az **1848-49-es szabadságharc kivégzett hőseire** emlékezünk. Hallgassátok meg a 7. b osztály tanulóinak október 6-ai megemlékezését!

1848. március 15. Kitört a pesti forradalom: Petőfi elszavalta a Nemzeti dalt, kinyomtatták a 12 pont haladó követeléseit.

ZENE: Kik érted haltak (Kormorán)

"Magyar vagyok. Büszkén tekintek át
A múltnak tengerén, ahol szemem
Egekbe nyúló kősziklákat lát,
Nagy tetteidet bajnok nemzetem.
Európa színpadán mi is játszottunk,
S mienk nem volt a legkisebb szerep.
Úgy rettegé, a föld kirántott kardunk,
Mint a villámot éjjel a gyerek."

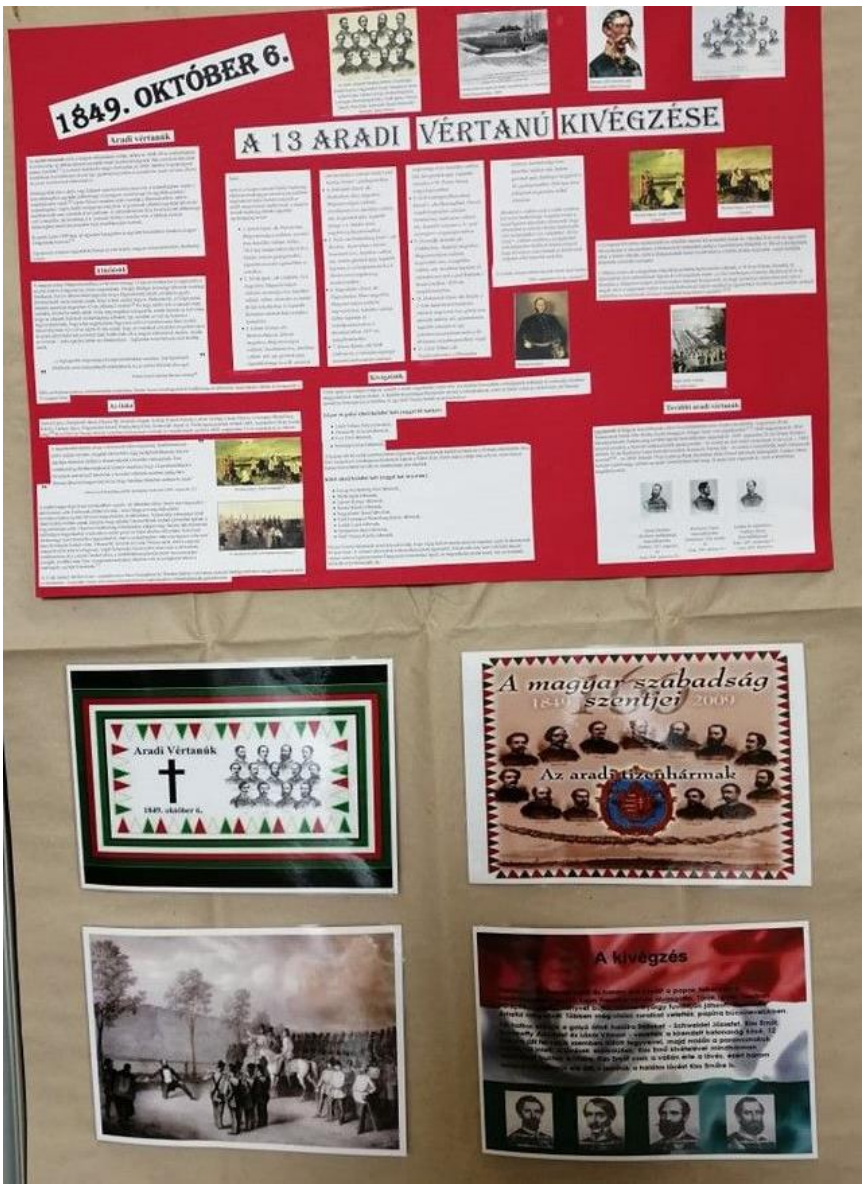

Az 1848-as forradalom eseményei az osztrákok elleni szabadságharccal folytatódtak. Európában már mindenhol leverték a forradalmakat, csak Magyarország maradt talpon.

ZENE: Harangok dala Kormorán

Ne késsetek harangok
Siessetek csatába,
Isten tornyából szálljatok
A szegény föld sarába.
Segíts harang dörögni,
Nyelved így megmarad,
Most majd ágyú dörgi el
Imádságodat.

Templom lett az égbolt,
Csaták tere benne
A szabadság oltárához
ágyúk térdepelnek.

Nem lesz üres a tornyod
Ne félj harang, ne félj.
Szívünk ott fenn dobban
Egy még szebb tornyodért.
Szabadság lesz a tornyod
Ne félj harang, ne félj.
Add hát kölcsön nyelved
Dörgéssel beszélj.

Úgy élünk tovább,
Ha most mind meghalunk,
A szabadság isteneihez
ágyúkkal imádkozunk.

A tavaszi hadjárat sikerei után a Habsburgok belátták, hogy egyedül nem képesek leverni a magyar honvédsereget. Ferenc József osztrák császár elfogadta az orosz cár által már korábban is felajánlott segítséget.

I. Miklós cár, „Európa zsandára" 1849 júniusában kétszázezer katonát indított útnak Magyarország ellen. Az orosz-osztrák hadak együttes támadása kétszeresnél is nagyobb túlerővel állította szembe a részben újoncokból álló, rosszul felszerelt magyar sereget.

Sajnos a hatalmas túlerővel szemben Görgey legyengült, szétszórt honvédei nem tudtak győzni. 1849 augusztusában Világosnál feltétel nélkül letették a fegyvert.

ZENE: Harangok dala

Álmodtam az éjjel, puszta lett a világ.
Százezernyi sírhantra nem került virág.
Álmodtam, hogy hős anyák fiúkat siratták,
S tiltva volt az ünnep is, mikor győzött
A szabadság.

Győzni fogunk ha itt már
Seregben ágyú áll.
Az obsitos harang is egyszer
Tornyába visszaszáll.
Elfeledjük majd lassan
A harcot, vérözönt,
A béke minden ágyút
Haranggá visszaönt.

1849 október 6-án Pesten golyó által kivégezték gróf Batthyány Lajost, az első felelős magyar kormány miniszterelnökét.

PUSKAROPOGÁS

"A felhőben, mely ott simul
Talán Batthyány árnya van,
S lenéz, magyar! Reád

S mutatván ezt a rém helyet,
Azt sugja hallkan: Ne feledd
Októbernek hatodikát!"

Ugyanezen a napon Aradon kivégezték a szabadságharc 13 honvédtábornokát.

PUSKAROPOGÁS

1. Lázár Vilmost,

aki zempléni birtokát, a békés gazdálkodást hagyta ott a katonapályáért 1848-ban. Kötelességének érezte, hogy a haza védelmére a honvédek sorába lépjen. Pedig anyai ágon nem magyar, hanem örmény vér folyt ereiben. Nemes lelkű férfi volt. 34 évesen halt vértanúhalált.

2. Dessewffy Arisztidet,

aki 1849 júliusában, amikor megnősült, a templomból egyenesen a csatatérre lovagolt teljes huszártábornoki díszben, és soha többé nem látta feleségét. „Tiszta lelkiismeretem van, s az hagyott aludni" – közölte a lelkésszel élete legutolsó hajnalán.

3. Kiss Ernő

Dúsgazdag földbirtokost, aki szinte teljes vagyonát áldozta fel hazája legszentebb ügyéért. Fizetését a legszegényebb sorsú altiszteknek ajándékozta, s a nagyobb hadgyakorlatok után a teljes legénységet gazdagon megvendégelte. Végül életét is odaadta hazájának.

4. Schweidel Józsefet

aki vagyontalan német polgári családból származott. Kimagasló szaktudása és jelleme emelte a tábornoki karba. Felesküdött a magyar alkotmányra. Kossuth barátságába fogadta őt. Bár a hadbíróság kegyelemre ajánlotta, Haynau nem kegyelmezett neki sem

5. Poeltenberg Ernőt,

aki osztrák arisztokrata család sarjaként azonosult a szabadságharc céljaival, és haláláig hű maradt a nemes eszmékhez. Ahol megjelent, harcra buzdított, kardja rémületet és halált osztott. Kétszeres tiszteletet érdemel, hiszen nyelvünket nem is értette, mégis nemzetünk kitartó híve és egyik legjelesebb vezére volt.

6. Török Ignác

mérnökkari ezredest, aki a szabadságharcban Komárom erődítését szervezte meg. Életének utolsó óráiban is várépítési szakirodalmat olvasott. Barátságos, szelíd emberként jellemezték. Fegyverrel sohasem harcolt, mégis áldozatul esett a megtorlásnak tábornoki címe miatt.

7. Láhner Györgyöt,

aki német polgári család sarja. A magyar honvédség felfegyverzésében pótolhatatlan szakember volt. Nagy ambícióval dolgozott, zseniális szervezőnek tartották. Munkájával sokat ártott hazánk ellenségeinek.

8. Knezič Károlyt,

aki horvát katonacsalád gyermeke. Szolgált Egerben, a 34. gyalogezredben. 1846-ban magyar családba nősült. Jegygyűrűje szerint 1842. július 14-én jegyezte el Kapitány Mihály egri szenátor leányát, Katalint. 1844 júniusában kötöttek házasságot az egri főszékesegyházban. Két lánya is Egerben született: Olga és Irén. A március 15-i forradalom is itt éri. Csaknem minden tisztjét névről ismerte. A csatákban buzdító példával járt elöl. A legénységi állományról példásan gondoskodott. „Csakis a rongyos s éhes katona gyáva” – vallotta.

9. Nagysándor Józsefet,

aki a császári és királyi hadseregből kapitányi rangban vonult nyugdíjba. 1848-ban jelentkezett a nemzetőrségbe, Damjanichcsal együtt harcolt. Tüdőbaja miatt nem lett volna szabad lóra ülnie, mégis végigküzdötte a szabadságharcot. Gyakran fordította győzelemre az ütközetet. Utolsó szavaival is a hazát éltette.

10. Gróf Leiningen-Westerburg Károlyt,

akinek családja három fiút nevelt az osztrák hadseregnek. Károly 1844-ben magyar lányt vett feleségül. Lelkében is magyarrá lett, a tavaszi hadjárat legkiemelkedőbb alakja volt. Kivívta magyar katonái feltétlen szeretetét és hűségét. Pedig csak néhány szót tudott a nyelvükön szólni.

11. Aulich Lajost,

aki németnek született, a király parancsára esküdött fel a magyar alkotmányra, amelyhez haláláig hű maradt. Magyarul nem tudott. Az orosz hadjáratban elfagyott lába ellenére végigharcolta a téli hadjáratot. Szakavatott, gyakorlatias katona volt. A szelíd, igénytelen, szeretetre méltó férfi volt a legidősebb, 57 éves aradi vértanú. Még a hadbíró is kiváló embernek nevezte.

12. Damjanich Jánost,

aki szerb származású, a szabadságharc legendás alakja. A magas, izmos férfit magyar érzelem és lángoló hazaszeretet jellemezte. Katonái rajongtak érte. Szigorúsága ellenére is atyjukként tisztelték vezérüket. Ő volt a legerősebb testben a legerősebb lélek, a sok erős és még több gyenge között. „Éljen a haza!” – kiáltással halt meg.

13. Gróf Vécsey Károlyt,

aki a várvédő egri Vécseyek leszármazottja. A magyar nemesi testőrség kapitánya. A legsúlyosabb ítélet neki jutott, mert végig kellett néznie társai kivégzését. Feleségének írt búcsúlevelében írta: „A gyermekek a te szavaidból fogják megismerni apjukat, és ki mondhatná meg nekik jobban, mint te, hogy apjuk bár az emberi törvények elítélték, szívében becsületes ember volt, aki meggyőződéséért halt meg.”

A halálos ítéletet Haynau császári tábornagy hozta:

"Én a rend embere vagyok, és nyugodt lelkiismerettel lövetek főbe százakat, mert szilárd meggyőződésem, hogy ez az egyetlen eszköz minden jövendő forradalomnak elejét venni."

Az aradi várban különleges intézkedésekkel készítették elő a kivégzést. 1300 katonát láttak el éles töltéssel, éjjel kettőzött őrcsapatok jártak fel s alá. Gyalogmenetben kísérték a

tábornokokat a kivégzés helyére. Négy tábornokot főbelövésre ítéltek, kilencet akasztófa általi halálra.

A föld alól, a magyar föld alól
A vértanúk szent lelke földalol:

E nagy napon, hol emlék s béke leng,
A bús bitókra hittel nézzetek!

Hittel, reménnyel, mert most kél a nap,
Minden napoknál szebb és szabadabb!

A nap, melyért mi vérben esve el,
Nyugodtan haltunk ama reggelen.

Szemünk nem látta, lelkünk látta csak,
Hisz onnan jönnek mind e sugarak;

Hisz onnan árad, új világ felett,
Szentháromságunk, mely jövőt teremt:

Szabadság minden népnek, aki él
S halni tudott egy megváltó hitér,

Egyenlőség, hogy Ember ne legyen
Mások szabad prédája, becstelen.

Testvériség, mely át világokon
Kézt fog a kézbe, hisz mind, mind rokon.

Ó magyarok, ti élő magyarok,
A halhatatlan élet úgy ragyog

Rátok, ha az egekbe lobogón
Igazság leng a lobogótokon,

Az Igazság, mely tegnap még halott,
Világ bírájaként föltámadott.

A népek szent szövetségébe ti
Úgy lépjetek, mint Kossuth népei.

A föld alól, a magyar föld alól
A vértanúk szent lelke így dalol.

ZENE: Emeld föl fejedet, büszke nép (Kormorán)

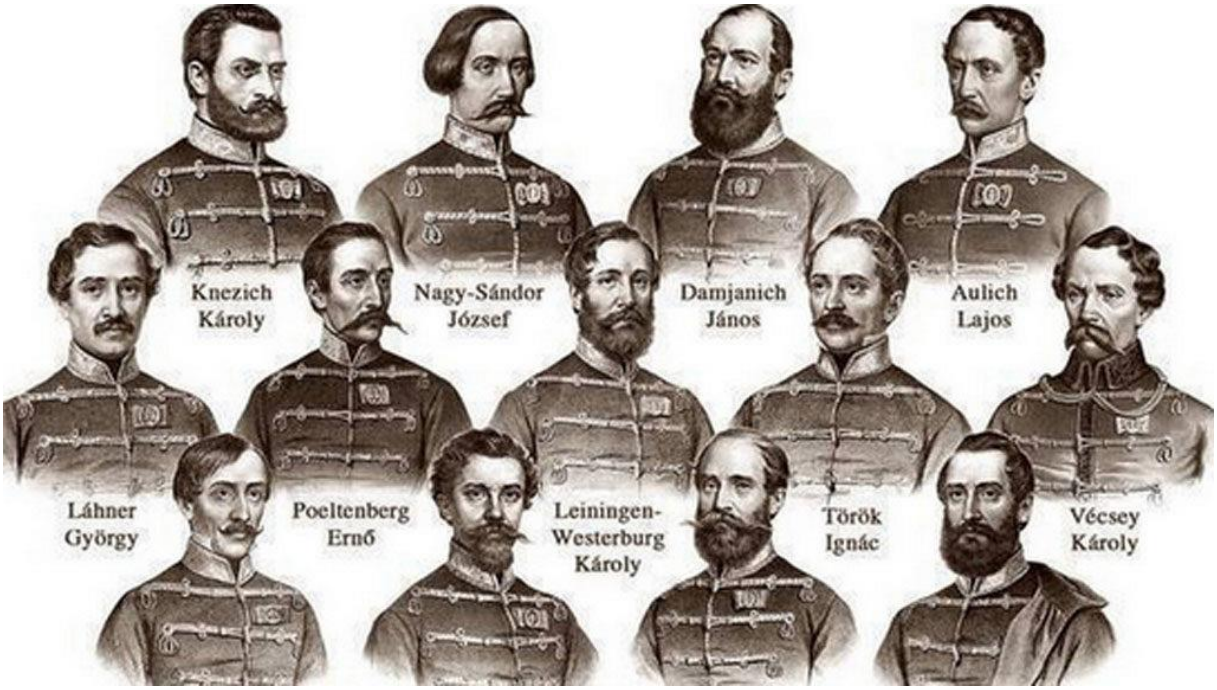

A kézmosás világnapja

Nagyon fontos hangsúlyozni a kézmosás fontosságát, és annak helyességét. Kifejezetten most, ebben a vírusos időszakban.

A tavalyi tanévtől megemlékezünk erről a világnapról. Akkor versíró versenyt hirdetett a DÖK, idén rajzversenyt. Számtalan nagyon szép alkotást kaptunk a kicsiktől és a nagyoktól is. Most csak egy színes művet tettünk ide, amelyet szerkesztőségünk tagjai kiválasztottak.

Mészáros Mira

Az október 23-ai megemlékezésünk szintén rádión keresztül zajlott. Köszönjük szépen Déginé Balázs Edit tanárnőnek a szép műsort és a kiállítást!

’56 ÉL!

„…lényeges dolgokat emberek között soha nem a szavak, mindig csak a magatartás és a cselekedetek intéznek el.” – ez a gondolat szolgáljon mottóul a mai ünnepélyhez. Márai Sándor szavai ezek, aki végig élte azt a forradalmat, amelyről ma megemlékezünk. 1956 – közös történetünk. Minden család őriz emlékeket.

1945 áprilisában véget ért a II. világháború. Felszabadultunk, gondolta ekkor mindenki, nem is sejtve, hogy még nincs vége a nyomorúságnak. Egy ország romokban hevert. A nép óriási erővel látott neki az újjáépítésnek, nem sejtve, hogy a minket „védő”, hazánkba „ideiglenesen” beköltöző szovjet hadsereggel együtt beköltözik az emberekbe a rettegés.

Emberek tízezreit vitték ki a Szovjetunióba dolgozni, ahonnan sokan vissza sem térhettek már. Hazánk vezetője Rákosi Mátyás lett. Rákosi börtönbe záratta, igen sokszor azonban kivégeztette azokat, akik szót emeltek. Az összes újságot, könyvet, filmet szigorúan átvizsgálták. Kevés volt az élelmiszer, a ruha, a cipő. A falusi emberektől elvették a jövőt jelentő vetőmagot és az állataikat.

1956. október 23. Forradalom és szabadságharc. Az egyetemi ifjúság békés tüntetést szervezett. A diákok a Műegyetemen pontokba szedték a követeléseiket. A diákgyűléshez csatlakoztak a munkások is, a tömeg egyre nőtt. A zászlókból a tüntetők kivágták a vörös csillagos címert, és felolvasták a 16 pontot. A 100-150 ezresre növekedett tömeg a Rádió Székházához vonult, melynek lefoglalásával beolvasták a követeléseket. Sztálin szobrát, a zsarnokság jelképét ledöntötték, és az épületek homlokzatairól a vörös csillagot leverték. A felvonulás tüntetéssé vált. Tombolt az igazságtalanság.

Puskalövés hallatszott. A Rádió előtt lövéseket adtak le. A tömegből pedig visszalőttek. Emberek estek össze.

Az éjszaka orosz tankok érkeztek – „rendet csinálni“. Halottak feküdtek az utcákon. Sok szovjet katona azt sem értette, hogy kire kell lőni? Ki az ellenség? A baráti, testvéri magyar nép?

Nagy Imre rádióbeszéde 1956. november 4-én, hajnali 5 óra 20 perckor hangzott el több alkalommal és több nyelven, a Szabad Kossuth rádióban.

November 4-én a szovjet csapatok támadást indítottak fővárosunk ellen „ellenforradalmi” jelszóval. Az új kormányt Kádár János vezette. A szovjet tankok túlerejével szemben a bátor ifjúság és a forradalmárok elbuktak. Az 1956-os októberi forradalmat vérbe fojtották, a magyar szabadságharc összeomlott. Az országból közel kétszázezer magyar menekült el nyugatra.
Azok, akik itt maradtak, nehéz lelki terhet hordoztak magukban hosszú éveken át, s mind a mai napig nem tudták feledni 1956 emlékét, szellemét.

Soha a történelem folyamán nem volt még ennyire egy test, egy lélek ez a nemzet. Igazát a magyar életek tízezreinek vére pecsételte meg. Szerencsés nép vagyunk, mi magyarok, hogy bárhol is élünk, akármilyen életkörülmények között, mindannyian emelt fővel, büszkén tekintünk erre a napra.

A műsorban szerepeltek a 8. b osztályos tanulók.

A kiállítás képei:

STERIL GAZE

PPS–41 GÉPPISZTOLY
Ilyen kézifegyverrel is harcoltak a forradalmárok.

{Mészáros Mira}

Őszi hangulatmécses

1. A falevelek szárait és vastagabb ereit vágjátok ki.
2. Áztassátok bele vízbe, hogy valamennyire felpuhuljanak a levelek, majd szárítsátok le a nedvességet papírszalvétával.
3. A faleveleket tetszés szerint ragasszátok fel használt befőttes üvegekre.
4. Válasszatok ehhez illő kötözőt vagy madzagot, és már kész is az őszi hangulatmécses.